

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1151/2021
03.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милован Вујадиновић адвокат из ... против туженог Привредног друштва „Футура плус“ АД Београд, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 66/21 од 09.02.2021. године, у седници већа одржаној 03.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 66/21 од 09.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу П1 205/2017 од 12.10.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и поништено је као незаконито решење туженог којим је тужили отказан уговор о раду од 21.02.2005. године, анекс број 1. уговора о раду број ../05 од 22.05.2005. године, анекс број 2. уговора о раду ../05 од 22.08.2005. године, анекс број 3. уговора о раду број ../05 од 21.11.2005. године, анекс број 4. уговора о раду број ../05 од 10.02.2006. године, анекс број 5. уговора о раду број ../05 од 09.03.2006. године, анекс уговора о раду број .. од 01.12.2006. године, анекс број 2. уговора о раду број .. од 20.12.2007. године и анекс уговора о раду број .. од 01.06.2010. године, због повреде радне обавезе кривицом запосленог утврђене одредбом члана 19. став 2. тачка 1.2. и 17. анекса број 2. уговора о раду број .. од 20.12.2007. године и утврђен престанак радног односа, те наложено туженом да тужилу врати на рад у року од осам дана од пријема преписа пресуде под претњом извршења. Ставом другим изреке, одбачена је тужба тужиле у делу којим је тражила да се наложи туженом да тужили омогући и повери обављање послова које је вршила до престанка радног односа, као недозвољена. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 267.000,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суд у Крагујевцу број Гж1 66/21 од 09.02.2021. године, ставом првим изреке, преиначена пресуда Основног суда у Деспотовцу П1 205/2017 од

12.10.2020. године у ставу првом и трећем изреке и одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење којим је тужилји отказан уговор о раду од 21.02.2005. године, анекс број 1. уговора о раду број ../05 од 22.05.2005. године, анекс број 2. уговора о раду ../05 од 22.08.2005. године, анекс број 3. уговора о раду број ../05 од 21.11.2005. године, анекс број 4. уговора о раду број ../05 од 10.02.2006. године, анекс број 5. уговора о раду број ../05 од 09.03.2006. године, анекс уговора о раду број .. од 01.12.2006. године, анекс број 2. уговора о раду број .. од 20.12.2007. године и анекс уговора о раду број .. од 01.06.2010. године због повреде радне обавезе кривицом запосленог, утврђене одредбом члана 19. став 2. тачка 1.2. и 17. анекса број 2. уговора о раду број .. од 20.12.2007. године и утврђен престанак радног односа и да се наложи туженом да тужилју врати на рад у року од осам дана од пријема преписа пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП) и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба тог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог на неодређено време по основу закљученог уговора о раду од 21.02.2005. године и више анекса уговора о раду, а обављала је послове продавца у малопродајним објектима туженог. На основу Одлуке директора туженог од 27.02.2014. године утврђена је обавеза запослених да спроводе тзв. активну продају артикала чоколадица „Bounty“, која обавеза ће трајати почев од 03.03.2014. године до 16.03.2014. године, те да је обавеза сваког продавца да купца уз фискални рачун питају да ли желе да пробају наведени артикал. О одлуци туженог тужиља је била упозната путем ПОС терминала дана 01.03.2014. и 03.03.2014. године. Дана 13.03.2014. године извршена је контрола киоска где је тужиља радила, када је утврђено, од стране организатора продаје ББ, да тужиља након куповине других производа не врши активну продају односно да купцима није понудила на продају наведени артикал, о чему је сачињена белешка и након тога је директору туженог поднета пријава против тужиље због учињене повреде радне обавезе. Решењем туженог од 16.04.2014. године тужилји је отказан уговор о раду од 21.02.2005. године са припадајућим анексима уговора о раду, из разлога учињене повреде радне обавезе кривицом запосленог утврђене одредбама члана 19. став 2. тач. 1. и 2. и члана 17. анекса број 2. уговора о раду од 20.12.2007. године, уз образложење да тужиља није спроводила активну продају артикала који су одређени за такав начин продаје, као и артикала који су се

налазили на задатим нормативима иако је била у обавези да то чини и више пута усмено и писмено обавештена о томе од стране послодавца, због чега је учинила повреду радне обавезе предвиђену чланом 179. став 1. тач. 2. Закона о раду и члана 132. став 1. тачка 3. Правилника о раду туженог, те члана 19. став 2. тач. 1, 2. и 17. анекса број 2. уговора о раду од 20.12.2017. године. Тужилја је о постојању разлогу за отказ уговора о раду упозорена писменим актом туженог од 29.03.2014. године који је примила и на исти се изјаснила.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев и поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду, имајући у виду да повреда радне обавезе коју је тужилја учинила није такве природе да оправдава меру престанка радног односа, а што је било и мишљење синдиката које је указало на могућност да се уместо отказа уговора о раду тужилји изрекне блажа дисциплинска мера.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев за поништај као незаконитог решења туженог о отказу уговора о раду од 21.02.2005. године, јер су по оцени тог суда били испуњени законски услови за доношење решења о престанку радног односа тужене, уз образложење да се тужилја није придржавала одлуке директора туженог од 27.02.2014. године и спроводила активну продају артикала, иако је то била њена обавеза о којој је била благовремено обавештена усменим и писменим путем, чиме је својом кривицом учинила повреду радне обавезе које су актима туженог прописане као отказни разлог.

Врховни касациони суд сматра да се неосновано ревизијом тужилје указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 19. став 2. анекса уговора о раду од 20.12.2017. године прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе прописане одредбом члана 132. Правилника о раду, и то: неизвршавање и неблаговремено, несавесно или немарно извршавање радних дужности и обавеза предвиђених Законом и Правилником, као и описом послова из уговора о раду (тачка 1.); неизвршавање или неуредно и неблаговремено извршавање наредбе предпостављеног (тачка 2.); непоштовање организације рада и пословања послодавца, као и непоштовање правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа. Под правилима послодавца подразумевају се општа акта послодавца, као и интерна писмена упутства, односно процедуре, која се односе на начин обављања послова на којима запослени раде (тачка 17.)

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о раду и анекса уговора о раду, по оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да су се у

радњама тужиле стекла обележја повреде радне обавезе, због чега су неосновани ревизијски наовди којима се оспорава овакав закључак суда.

Наиме, одлуком туженог од 27.02.2014. године сви запослени, између осталог и тужилца, благовремено су обавештени да ће се вршити активна продаја производа „Bounty“ у периоду од 03.03.2014. године до 16.03.2014. године, те да је обавеза запослених да спроводе активну продају наведеног производа, што тужилца у конкретном случају није чинила и таквим понашањем свесно поступала супротно одредбама анекса уговора о раду и Правилника о раду туженог, а које повреде су актима туженог прописане као отказни разлог. Због тога постоји оправдани разлог за доношење решења о отказу уговора о раду, на основу члана 179. став 1. тачка 2 Закона о раду. Осим тога, тужилца је и пре наведеног догађаја већ чинила исту повреду радне обавезе, због чега јој је и била умањена зарада, то је дакле имала сазнања да чини повреду радне обавезе, због чега пропусти тужилце у спровођењу одлуке туженог о начину продаје артикала, сходно члану 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, имају за последицу престанак радног односа.

Правилно је тужени, сходно одредби члана 180. став 1. Закона о раду спровео поступак за утврђивање одговорности за учињене повреде радне обавезе које су јој стављене на терет, доношењем писменог упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду.

Приликом утврђивања одговорности тужилце за учињене повреде радне обавезе тужени је прибавио мишљење синдиката и исто је имао у виду приликом доношења решења о отказу уговора о раду. Мишљење синдиката поводом учињене повреде радне обавезе тужилце у конкретном случају није обавезујућег карактера због чега послодавац није у обавези да поступа у складу са истим.

Обзиром да је одбијен као неоснован захтев за поништај решења о отказу уговора о раду то је неоснован и захтев за враћање на рад обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

Осталим наводима ревизије побија се утврђено чињено стање и оцена наведених доказа, што није дозвољено у поступку по ревизији, у смислу члана 407. став 2. ЗПП, те ове наводе Врховни касациони суд није испитивао.

На основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић